

## POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Nylitter garmond sor: 20 kr.

Susanne. Joakim! Férjem!  
Irma. Joakim bácsi!

bizalmukkal megtisztelt, melyen tisztelt választók felkérésének és közszeretben álló főispánunk kívánságának ellenállni nem akartam.

Mielőtt azonban politikai hitvallásom jelzésére térnék, becsinátok kell tennem, hogy a járványos betegségek, köztük csak iménti felléadásom és orvosi feladatom folytán politikai álláspontomat elő szíval elő nem adhatom és hogy csak röviden a jelen Nyílt-levele alakjában terjeszthetem azt a nyilvánosság elé.

Fogadják tehát kegyesen idevonatkozó előadásaimat.

Mint veterán mezei gaida elmondhatom, hogy „ab aratro ad capessendam rempublicam vocatus” ugyazólva az ekesszavatól lépek ezen díszes kúzdterre! Nyíltan bevallom, hogy soha sem vágytam nagy politikával foglalkozni, de azt meg kell mondanom, hogy előbb a Deákpartnak és később a szabadelvű pártnak mindig alháló híve voltam. Ennekfogva nem helyeslehetem, hogy a Felsőes királyunk és a nemzet által elfogadott 1867. alkotmányos kiegyezés alapvelel újabb időben parlamenti tanácskozásainkban gyakran felszínre hozatnak oly cselekedeteket, hogy azok módosításának.

Azon 25 év alatt, mióta a kiegyezés megtörtént, az ország óriási haladást tett minden téren és minden irányban. De hallgatással mellőzöm az előbbieket és csak az utóbbi évek fényes eredményeinek egynemelyikét kívánom vizolni.

Az állami háztartás egyensúlya helyre lett állítva. Állami hitelünk és tekintélyünk örvendően halad előre.

A személyforgalom és a kereskedelem a zónatarifák behozatalával nagymértékben lett előmozdítva.

A mezei gazdaságot és kereskedést elsiszbasztó kereskedelmi vámkor már elfogadott kereskedelmi szerződésekkel enyhítve lett.

A katonai véderő harczképessége oly fokra lett emelve, hogy az minden bekövetkező eseményeknek megfelelhessen.

Az igazságszolgáltatási ügy rendezése is kezdetét vette a kir. táblák és főügyességek decentralizációjával.

A közoktatás terén az állatorvosi intézetet a tanterv szaporításával akadémiára átalakították. A budapesti kereskedelmi akadémián keleti tanfolyam rendezésítették. A kereskedelmi iskolák nők számára berendezett tanfolyamokkal kibővítették. A népiszkolai tanítók nyugdíj törvényei módosították; fizetésük minimuma biztosított, a segédtanítók helyzete szabályozott. Az 1891. XV. t-cikkben a kisdövedők országos felállítását stb. megkezdették.

A földművelés terén az állattenyésztés a nyugati fajta szarvasmarhának nagyobb mértékű felkarolásával belteresebbé tette. A philloxera által elpusztult szőlők újra alakítása, részint a vándor tanárok számanak szaporításával, részint amerikai szőlővesszők ingyen kiosztásával nagy lendületet vett stb.

A közigazgatási állapotoknak javítása czélba vétett a közigazgatás államosításának szándékolt behozatala által, de ezen nagy horderejű údvös institutio idáig csakis elvileg iktatott törvénybe.

Fentebbi alkotásai a magas kormányának, az országos szabadelvű pártnak körremködésével voltak elérhetők és hogy a megkezdett áldást hozó munka tovább kifejtethető legyen az ország minden szabadelvű polgárának oda kell törekedni, hogy a bekövetkező legközelebbi választásokból pártmberünk minél nagyobb számmal kerüljenek ki.

S erős és szent a meggyőződésom és politikai hitem, hogy ily és erekek hasonló áldást hozó institutio tovább fejlesztése és egyáltalán az ország reorganizációja a jelenleg létező országos pártok közül csakis a szabadelvű párt által létesíthető.

Ezen itt nyilvánuló felfogásom és erős meggyőződésom alapján vallom magamat a szabadelvű országos párt minden utogondolat nélkül rendjeltlen híve.

Részletes elősorolások helyett tehát legyen elég azon önépítési kinyilvánításom, hogy én a magyarállam erősödését, a jövő viharainak ellenállni hivatott magyar nemzetnek egységgé, naggyá, hatalmassá, művelte és vagyonossá tétele, azt állam polgárának egymásközt úgy polgári mint vallási tekintetben való egyenlőségét, azt azon irányban és azon elvek alapján óhajtom megvalósítani, a melyek a jelenlegi szabadelvű párt ismert sarkelveit képezik. Ezen igazságoknak egész életemben hű követője voltam s képzeltető-e, hogy életem delutánján terhessek el azoktól?

Sok teendő és sok rendezendő vár reánk. Így a közigazgatás államosítása és a kisdövedés megkezdett munkáinknak keresztalvítelen felül a többi közt a népoktatás elterjedtebbé és intenzívebbé tétele a közvagyonosság emelése s ez által a közhelyesítés megkönnyebbítése, a törvénykezési, közigazgatási és pénzügyi tisztviselők fizetési közt összhang behozatala és azok méltányos emelése stb. stb.

Attérven a t. választó kerület s különösen B-Gyarmat székáros speciális ügyeire, ígértem, hogy valamit eddig, úgy ezentel is a város és a választó-kerület érdekei előmozdításának hű és szorgalmas napszámosa kívánok lenni.

A székáros kérdése napi rendről — úgy hiszem — minden időre felvetendő, ezen szép jövőjű város és vidéke minden tekintetben fölragzásának utján immár semmi sem áll.

Mint képtelenséget tekintem a székérdés újbóli felvetését, mert annak sem jogi, sem czélszerűsége, sem kivihetősége alapja nincs és historiai alakulásunkkal is ellenkezik az. Hazánk összes intézményei historiai jogon alapulnak és vesztélyes lejtőre lép az, ki ezen alapot bárcsak apró vonatkozásiban is megtámadja. Kinyilvánítom, hogy B-Gyarmat ile vonatkozó és Nógrádvármegyével összeferrozt ősi fogat szükség esetén magam s hozzám tartozóim minden erejével védeni fogom. Ily felfogás s ily kötelesség érzetében élttem mindig és a legközelebb felhozott némely ellenkező állítást egyszerűen alaptalan kertes fogásnak kell nyilvánítanom.

Az aszód-b-gyarmati vasutgy a legközelebb m. é. december 16-án Baross és Wekerle miniszterek öngymeltóságuknál tisztelgetett megyei küldöttség kérelmezése folytán kedvező eredményre jutott.

B-Gyarmatnak az ország fővárosával való legközelebbi irányú vasuti összeköttetést, ennek folytatásaként s a Losonczig terjedő megyei vasút kiépítését s a Budapest-B-Gyarmat-Losoncz s illetőleg Esztergom-Nána-B-Gyarmat-Losoncz közt létesítendő vasuti vonal mentén az Ipolyógy közepén B-Gyarmatban egy hatalmas város fejlesztését, mely gymnaziummal is birjon és hol az értelmiség, az ipar, úgy kereskedelem virágozok; tartom én a jövő feladatának, a mely fel az eszmekelt irányítani és természetleg lépésről lépésre törekedni kötelessége minden b-gyarmat-kerületi országgyűlési képviselőnek sőt Nógrádvármegye minden fiának.

A philloxera által elpusztult b-gyarmati és egész választó-kerületi szőlők újra alakítása egy a magas kormánytól kérelmezendő szőlőfelügyelő által, kinek feladata lenne a megye nevezetesebb szőlőhelyein mintatelepeket berendezni, a központban B-Gyarmaton értelmes szőlőmunkásokat egy rövidebb tanfolyam alatt kiképezni, szintén reánk város feladat s ily terv ez, mely az ország számos városai és megyéiben és a többi közt Tolna és Pozsonyban már is életbe léptetett.

B-Gyarmat és vidéke az ólcsó szőlőtelepítésre alkalmas futóhomokban óriási kincsét s karöltve a szőlő exportot lehetőtesítő vasutal a jövő felvirágzásának egyik megbecsülhetetlen alapját birja s így egy az egyes polgárokat, mint különösen a kerület országos képviselőjét egyenesen a természet hívja fel agra, hogy sebb jövőnkét ez irányban is egyengessük, s hogy e részben a készséges kormány utbaigazítását s támogatását is kiesszőljük.

A központban B-Gyarmaton székelő Nógrádmegyei Gazdasági Egylet gyarapítására az imént érintett tervek előbbre vitele czéljából is, tervben van s én is minden erőmmel oda törekszem, hogy az ez évben befejeződő ciklus után a Szécsényi vidéki gazdasági egylet a vármegyével egyesülve, működését hatványozott erővel megkezdje s illetőleg folytassa.

Végre azon elsőből kiindulva, hogy a képviselő van a választó közönségért és nem megfordítva, szükségesnek és követendőnek nyilvánítom ki azt is, hogy az előbbi folytonos érintkezésben maradjon az utóbbiakkal és hogy a képviselő az egyes polgárok közérdekű ügyeinek is támasza és előmozdítója legyen.

Isten áldása legyen a b-gyarmati kerület választóival. Isten áldja meg a kerület és B-Gyarmat városát és ezeknek minden polgárát.

B-Gyarmaton, 1892. évi január hó 19-én.

Balás Antal.

## A szécsényi kerület jelölése.

Szécsényben, a szécsényi kerület választói előtt Bölönyi Ödön jan. hó 17-én tartá beszámoló és programbeszédet, mely után a tönörült szabadelvű párt hívei őt nagy lelkesedéssel jelölték kiálták ki. Az alkotmányos aktus eme önépítvényben résztvettek dr. Pulszky Ágost ur. továbbá gr. Györky Ábrahám, Nógrádvármegye volt főispánja s dr. Roszner Ervin Honvármegye főispánja. Az önépítési folyásáról tudósítók a következőket írja.

A jelölési értekezlet-elnökéül dr. Pulszky Ágost ur választott meg, aki megnyitván a gyűlést, felkérte Bölönyi Ödön urat beszámoló beszédjének elmondására.

Bölönyi Ödön az állványra állván, mindenkélt hálás köszönetet fejezi ki a bizalomért, melyvel őt megtisztelték, s kéri türelmüket beszámoló beszédjének meghallgatására. Rövid lesz ugmond, mert csak rövid egy évig képviselte a kerületet, de ezen rövid idő alatt is még inkább megszilárdult ama hitben, hogy csak a szabadelvű párt zászlaja alatt erősödhetik meg és hazánk hatalmas államává. A szabadelvű kormány tette azt, hogy a tartós béke áldását élvezhetjük, hogy az ország pénzügyi egyensúlya helyre állt. Magyarország a kormánypárt támogatása alatt a demokratikus intézmények sőt Nógrádvármegye minden fiának.

Folytatása a mellékletben.

## A paktum.

(Egy kis politika és egy kis vacsora.)

— Ipolyági eredeti tudósítás. —

Mióta a szabadelvű párt érdemekben gazdag és az ellenzék — érdemeket szerzeni akaró — elnöke a paktumot megkötötték, mely szerint a szabadelvű párt megtartja az Ipolyági és a korponai kerületeket; az ellenzék pedig a szalkait; továbbá a közigazgatási bizottságba 2 helyet, a központi választmányba 3-at, az állandóba 6-ot stb. enged át az ellenzéknek; mióta továbbá Luka Pál, a hontmegyei szabadelvű párt naggyűlésén kijelölt képviselő jelölt a korponai választó kerületben, paktumot kötött br. Nyáry Bélával, a szakalár korponaiak jelöltjével, mely szerint őt év után Nyáry Béla őt fogja támogatni, azóta nálunk óriási mértékben dühöng — az influenza paktum, meg a paktumos influenza. (Ahogy tetstik.)

Egy lutheránus nagyság rögtön Luka Palival kötött paktumot, mely szerint 10 év múlva meg Luka mond le a korponai képviselői jelöléséről. (Mert ezt különben is egy párt „családi” és „lutheránus” kerületnek tartja.) Majd egy másik nagyság — 12 éves fia számára biztosította a mandatumot a 4-ik egyelura.

Egy negyedszázad múlva pedig — jelenleg még pályában nyögődesülő nagyreményű esemete lesz a képviselőnk és valószínűleg — miután 26 éves se lesz — a ház érdekes kor jegyzője, miután előrelátó apja paktumot kötött a 12 éves fia apjával.

De ez korántsem elég. A társadalom minden rétegében pusztít feltartóztatathatam a paktumos láz.

A piqueté-esták minden egyes játszmájának vége előtt — paktumot kötnek nálunk. (Ha egyenlő az eddig felirt összeg, a „vorhand” felir — 100-at; ha „latvanas”-t is csinált — 300-at stb.) A calábristák paktumot kötöttek egymással, hogy „terz ad out a l-s-6-ra vagy solo Belara — az nélkül — nem kontráznak. A tarokkisták viszont paktáltak, hogy 2 nagy honneur-re vagy 8 tarokkra (ha semmi más nincs is a kezükben) föltétlenül kimondják a — kontrát.

Egy férj paktumot kötött a feleségével, mely szerint többet — nem fog kártyázni; viszont az asszony ennek fejébe megfogalta, hogy — nem fog udvarlót tartani. A szakácsnék, szabaleányok is paktumoznak nálunk

az asszonyaikkal. Kikötötték maguknak, hogy hetenkint 3-szor fogadjathák szeretőiket.

És hogy mennyire terjed ez iszonytató betegség (no mert talán betegségnek el lehet keresztelni, mert mi más egy paktum, mint a szabadakarat, az önnálló tevékenység, tiszta meggyőződés szíve elhajtásodása, hogy egy orvosi műszóval eljek, legjobban mutatja azt, hogy már — Nógrádvármegye is megkapta.

De még egy paktumról kell nekem megemlékeznem, a mely annyiból is fontos, mert kettős paktum.

Az egyik az, hogy az Ipolyági kedves kisasszonyok paktumot kötöttek mind egy szál, hogy nem mennek... férjhez. (Már bocsánatot kérek, ezt az egyet, még ha olvasom is, még se hiszem el.)

A másik az, hogy az Ipolyági kedves kisasszonyok paktumot kötöttek... a papákkal és a mamákkal egy-egy házi bál megtartása iránt.

No ezt már elhiszem — ha nem is láttam volna — mint f. hó 16-án, a midőn is Berkó István és neje tartották sikerlalt házi báljukat — a paktum értelmében — kiválóság kiviradt.

Jelen voltak: (Asszonyok) Balásné, Bolgár Jánosné, Dombó Károlyné, Helmbacher Nándorné, Lipták Nándorné, Nagy Sándorné, Pongrácz Elemérné, dr. Ráczné, Sági Benőné, Schiller Antalné, Szabó Gézáné, Szabó Sándorné, Tóth Lajosné, Vitalis Mórné. Kisasszonyok: Berkó Esztkő (a bájos és kedves háziaszony), Dombó Rózi, Dömök Kornél és Ilka, Fischer-Colbrie nővérek, Helmbacher Mariska, Keller Ilka, Kolos Irma, Lipták Irma, Nagy Aranka, Nagy Mariska, Szabó Rózi, Udvardy Józsi.

Minden dicsőítés nélkül — mert félek, ha elkezdem, órával végezném — ide iktatom az izletes menut, a melynek 10-ik fogásánál egy ur paktumot kötött a szomszédjával, mely szerint többet már — nem esznek. (Szilvás gombóc és mákos guba ki voltak véve.)

Étla p. 1892. jan. 16.

1. Csuka a la kikoszorózott udvarlót.
2. Harcsa a la leforrózott „Nachtmauk”-os.
3. h) — Roszbeuf, de jó elkészítve.
4. Szarvas a la férj uram.

Egy tüzlőt. A nagyságos asszony, akarom mondani a nagyságos ur!

Joakim. A! Bé! Cse! ... Beech! Mi van itt oly csodálgatói való? Valóban én vagyok. A feleségem kismagyt rendertem, ennyi az egész. Sántitva, fére! Jaj! a trükszememet agyongázolta ez a lomp.

Irma. Hát a szóknya? (Nevetés.)

Susanne. Ez egy rád ragadt ügy-e? (Nevetés.)

Joakim. (Ördögös portéka. Erről egészen megfeledkeztem. (Vann, Susanne-hoz.) Tudod édes Susanne, mikor a kasmiban rendertem, rendertem, ez a szóknya egy a tejemen keresztül rám esett s azóta nem bírom levenni. (Próbálgatja lerakást.)

Susanne. Hadd el kérlek, reményem ez eset elég volt tanulsággal, hogy kiabárditson, kijózanítson feltékenységgel ezúttal hiena, tigris természetéből, a mely zsákmányul az én szirta, női hecsületemet hitte feladhatónak. Mi gyilkost hittünk a kasmiban s valóban azt találtunk.

Joakim. (Szemeit Susannera meresztve.) Mi? Gyilkos? (Ártatlanos csendalkozás.)

Susanne. Igen, a szerelem gyilkosát.

Irma. Ugy van, mert azaz ostoba feltékenység előbb-utóbb megöli a szerelmet. Ugy-e Zoltán, maga rám nem lesz feltékeny?!

Zoltán. Ekkéztöm, hogy ennel mindég okosabb dolgot fogok művelni. De maga sem lesz rá?

Irma. (Zoltántól elfordulva.) Ajh! Az egészen más. Susanne. És most, tégy te is esküt, kedves férjem aрам, miként e fiatal jegyes pár...

Joakim. Jegyesek? Hisz én velem ezt nem beszéltem? Nekem erről nem szólt senki.

Susanne. (Lábával dobogva.) Már ezután így lesz! Akár betűzik, akár nem. Újra dobogva.) Megbecsültok, hogy rám lehelődtél, ha megfogadod — mint e két szerelme-

tes, — hogy nem leszel többet úgy órált feltékeny, mint egy tigris arany hiena... Jó lesz, mint egy bárány, szelíd, csendes... Ugye kis barikám?

Joakim. (Féle.) Ugy látzik e kis rajtakapás ural-  
kolásom végét jelenti. De már csak inkább leszek bárány, mint lettem volna (szarvakat jelöl homlokára)...  
szarvak (Sántitva, fényegedőve.) Hanem a trükszemem  
ennek a Zoltánnak — ha mindjárt sógorom is lesz —  
agyongázolom még ez életben.

A függöny legrövidül.

neveket, szidalmakkal traktálják, nehéz munkát végeztetnek vele s nem elégítik ki elegendő testi és lelki szükségleteit. Peccatur intra muros et extra? De ha meg akarjuk vonni az egyenleget családért s család között általában — mindig városunkat tartva szem előtt. — eredményképp kimondhatni véljük, hogy családunk rovására írható, hogy ama patriarchális viszony, mely előbb gazda és család között fennállott, manapság, teljesen kivészett már.

Elég itt talán rámutatnunk a fényűzésre, melylyel a családok között lépten nyomon találkozunk. Csak éppen hogy kalapot nem viselnek még, többiben alig maradnak hátra a szegényebb sorsú urnő ruházódása mögött, napernyő, keztű, vasárnaponként elmaradhatlan tolteteciklik. Hogy az ilyen „donna” a munka könnyebb végét szereti fogni, ellenben nagyobb követel magának s akár milyennyel is meg nem elégszik, szóval mindenképen el van kényeztetve, az magától érteendő.

De a legnagyobb baj szerintünk család-szerzési viszonyainkban s a gyakori család-változásban rejlik. Azelőtt évekig szolgált egy család ugyanazon házban s már jóformán a családhoz tartozónak tekintettek, ma egy év alatt feltűnhet családunk experimentalunk. Manapság meg sem lehet szidni egy családot, akárhogy rászolgált is, egyszerűen felmond, mert tudja, hogy minden perczben szolgálatot kap. De a gazda is hamar tud a családon, mert egy másik bármikor kerül. Gazda és család a család-szerző malmára hajtják a vizet, ki a legtöbb esetben még maga is az intrigans szerepét játsza közöttük, mert hisz mindkettőjüket megszerzőlhatja minden család-változásnál. Ezt kellene valahogy megakadályozni. Tudná csak az a család, hogy be nem szegődhetik tüstént más-hová, ha egy helyet elhagy, bizony jobban megbeszélne kenyéradóját!

Két módja volna e kóros állapotok sanálásának: először elejét kellene venni annak, hogy családok hónap-száma is lehessen felfogadni s a helyesért évközben szigorúan korlátozni kellene s csak kivételes esetekben volna megengedendő. Másodszor pedig: díjakat kellene kitűzni úgy, mint másutt teszik, a jó s egy helyen hosszabb ideig szolgáló családok számára, ekkép talán némileg megis csak szelidülne a családi élet ármýoldalát, nyugtát képező család-mizériák.

## Hírek és különfélek.

G. Degenfeld Lajos főispán ör. ömeltósága jan. hó 21-én B.-Gyarmaton volt, honnan kirándulást tett Szécsénybe is. A főispán a követválasztások befejeztéig állandóan B.-Gyarmaton marad.

Reményi Károly városbírák még újévkor erős influenzába esett, úgy hogy azóta a szobát kellett őriznie; gondos orvosi kezelést folyán mint örömmel jelezzük, már lábadoz s remélhető, hogy pár nap múlva ismét a városi közügyeknek szentelheti tevékenységét.

Királyi adomány. Ő felsége a magyar király a penzi rom. kath. hitközségnek templomi harangok beszerzéséhez 100 forintot adományozott magánpénztárából.

A farsang. A képviselő választás nagy hullámkat verő mozgalmait mellett is kezdő társadalmunkat mindeközben foglalkoztatni és érdekelni néhány farsangi hír, hogy ne mondjuk üdonság. Ily üdonsága idej farsangunknak a Nógrádvármegyei Múzeum Társulat javára február 13-án, tehát szombathoz két hétre a vármegye székház termében rendezendő táncestélye. Vették az erre szóló meghívót s már eleve elismerést kell szavaznunk a rendezőség körültekintő tapintatos eljárásának, mely eljárás minden intézkedésből önként szembeötlött. Nem elegendi ezerszerint magát a művelt társadalmi életben igényt tartó egy osztály család vagy személy sem mellőzve. De kell is, hogy ilyképp rendeztessek minden jótékonykodó, kulturális érdekeinket felmozdítani

hivatott nyilvános mulatság. Mielőtt azonban a fenyvesnek igéző táncestélyéről, — mely reméljük, az egész vármegye intelligens családát és elemeit egyesíteni és össze fogja ötv. gróf Forgách József szül. Rózy Sarolta jótékonsága védnöksége alatt hozni, részleteket közlünk, nem szabad megfeledkeznünk a b.-gyarmati önk. tüzoltó egység szintén jótékonykodó s egy héttel hamarabb: február 6-án, a Balassa-fogadó emeleti termében rendezendő táncvigalmáról sem. Aki az ily mulatságokban bármiképp gátolva lenne a megjelölésben, jegyének megváltása által szíveskedjék támogatni a kitűzött jótékony cselekedet előmozdítását; a tehetőségek pedig lekötelezőleg cselekedzenek felülvezetések által. Mily jó érzés az, ha szépet, nemeseget és jót tehetünk a társadalmi életben.

Srétér Alfréd, Szirákban jan. hó 18-án tartotta beszámolóját, melyet a helybeli és vidéki választók nagy tetszéssel fogadtak. Ezután egy bizottság, mely a kerület minden pártfőnökét választóknak legtekintélyesebb tagjaiból állott, Srétér felkérte, hogy vállalja el újból a képviselőiséget. Srétér ezen osztatlan bizalomnak és öhajának engedve, a jelöltséget újból elfogadta. A jelölt tiszteltetésére az ottani kaszinó helyiségében fenyves bankett tartatott, melyen a kerület notabilitásain kívül gr. Degenfeld főispán is részt vett s ő emelt poharat Srétér Alfrédre, azon örömeinek adva kifejezést, hogy a sziráki kerület oly férfit bír jelöltül, kiből a kerület minden pártához tartozó választóinak bizalma özpontosul.

Kritikus napok. Falb kritikus kalendáriuma szerint az 1892-dik szűk évben a legkritikusabb nap lesz a március 28-ika. Szerintünk elég kritikus nap lesz Nógrádvármegyében a január 28-ika is.

Részvétellel értesültünk, hogy Vilim János, szakállas rom. kath. kántorantató, aki a tanügyet felszánadon át közelméréssel szolgált, 72 éves korában elhalálozott. Áldott legyen a derek férfiú és gondos családja emléke!

Hontvármegyében a követválasztások szintén ján. 28-án fognak végbemenni. A jelöltek, névszerint Horváth Béla, br. Nyári Béla és Ivánka Oszkár, az egyszerű értelmében egyhangulag fognak megválasztatni.

Új postahivatal. A füléki járásba beosztott Nemti közszékhely f. évi január hó 16-án kir. postahivatal lépett életbe, mely levél- és kocsipostai küldemények, 500 frt-ig terjedő postautalványok, utánvételek és postai megbízások felvételével, továbbításával és kézbesítésével, illetve be- és kifizetésével lesz megbízva. Összeköttetését a hivatal Nemti és Kis-Terence közt naponként egyszer közlekedő gyalog-küldővezet postajárat útján nyeri. Kézbesítési körébe Dorogháza és Nemti községek, továbbá Gyöngyi, Minorfa és Tökés puszták, valamint Nemti bányatelep osztatik be.

Phylloxera. Rapp és Felső-Sztrégova községeinek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítván, a nevezett községek határa a földművelésügyi min. kir. miniszternek 1891. évi 74. 861. számú rendeletével zár alá helyeztetett.

Halálozás. Molnár Ferencz b.-gyarmati jönevű cipész-iparos ma egy hete, alig pár napi betegskedés után, — ugyszólván — élete délen hirtelen elhunyt. — Hasonlóképp a múlt héten temették el öv. Grajzely Andrástól házilajdonost is, 80 éves korában. — Losoneczon Honéczy Gábor, a Losoneczon székelő Nógrádvármegyei Népbank pénztárosa jan. hó 15-én 84 éves korában elhunyt. Béke hamvaik felett.

Az úgynevezett gyertyaszentelői orsz. vásár Balassa-Gyarmaton, a keddre eső ünnep miatt szerdán, esztőtörtén. február 3 és 4-ik napján fog megtartani.

A „Gazdasági Mernők”, e 15 éve feunálló közérdeklő gazdasági és műszaki hetilap kellemes meglepetésben részesítette az érik első számváló olvasóit. Közelte ugyanis a Tiszszabályozás két tervezőjének, a legnagyobb magyar vízi-mémőnek: Várhelyi Pálnak s a világhírű olasz hydrotechnikusnak: Paleocopa Péternek

disztes kivétel árát képet és hasznos működésük jellemvájait. A „Gazdasági Mernők” előfizetési ára egész évre 12 frt. fél évre 6 frt. negyedévre 3 frt. Az előfizetők ingyen kapják a „Gazdasági Mernők” nevböjrtárát 1892-ik a közhatalmú adatok és tudnivalók gazdag gyűjteményével. Az előfizetők a kiadványaitalra, Budapest IX. Lónyay u. 11. sz. a. küldendők.

Trencsénből a választásokról. A budapesti (1. sz.) „Szécsényi Noviny” trencsényi levelezője, írja, hogy Trencsénmegyében biztos a szabadelvű párti képviselő jelöltek megválasztása. Igaz ugyan, mondja a levelező, hogy az Apponyi-párt megbízottai keresztül-kasul járnak a választó kerületekben s rábeszéli a választókat, hogy a nemzeti párti jelölte szavazzanak, de erre nem kedvezt itt a talaj. A turóc-szentmártoni Naródnie Noviny bírei, kik titkosan pártfogolják őket, azt hirdetve, azoknak a nemzeti a programjuk, nekünk is nemzeti a programunk s ezért végeredményileg egy cél fele törekedünk. — igen csekély befolyással bírnak nálunk. A levelező szerint lehetetlen ketelkedni, hogy a szabadelvű pártiak győzni fognak Trencsénmegye egész területén. A tót választók jól vannak informálva az ország érdekeiről s a sok nemzeti dolgot igéző Apponyi pártja nem fognak szavazni, mert a levelező szerint ez az a párt, mely az adót kívánja emelni, — de az adó már amúgy is magas s azért a trencsénmegyei választók saját érdekében szavazatukat nem kötik a nemzeti párt részére.

Sz. J. ur Szécsényi Akadémiát ezúttal későn érkezett.

**HORVÁTH DANÓ,**  
felelős szerkesztő.

## Meghívás,

a b.-gyarmati „Népbank” részvénytársulat 1892. évi február hó 21-dikén d. e. 9 órakor, a városháza tanácstermében tartja

**XX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,**  
melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentésének bemutatása.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozat hozatala és a felmentés megadása.

B.-Gyarmaton, 1892. évi január hó 23-án.

**A b.-gyarmati „Népbank” igazgatósága.**

Az 1891-ik évi mérleg az intézet kivatalos helyiségében megtekinthető.

## MEGHÍVÁS

a Takarékos és Hitelintézet részvénytársulat B.-Gyarmaton 1892. évi február hó 14-én délelőtti 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> órakor saját helyiségeiben

## XIX. évi randes közgyűlését

tartja, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Közgyűlési tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzlet év lefolyása és annak eredményéről.
2. A felügyelő bizottság által felülvizsgált 1891. évi formalmi kimutatás, vagyon mérleg és ezzel kapcsolatosan az összes számadások előterjesztése. Mindezek elfogadása s a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére.
3. Az osztalék felőli intézkedés.
4. Választása az öt tagú felügyelő bizottságnak 3 évre.
5. Az alapszabályok 53. §-ában foglalt rendszerint előforduló közgyűlési teendők.

Kelt B.-Gyarmaton, 1892. január hó.

**Balás Antal,**  
elnök.

Jegyzet. A közgyűlésen jogait gyakorolni kívánó részvényesek tartoznak részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztárára letétbennyezni, vagy pedig a közgyűlés megnyitásával felmutatni. A közgyűlési jogok meghatalmazottak által is gyakorolhatók s a meghatalmazottak azonban részvényeseknek kell lenni.

## MEGHÍVÓ.

A szécsényi takarékpénztár részvénytársulat 1892. évi február hó 7-én délelőtti 9 órakor Szécsényben az intézet helyiségében tartandó

## XX. évi randes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnök választás.
2. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés s azok alapján tett intézkedések tárgyalása.
3. Az 1891. évi számadás és mérleg felülvizsgálása és a felmentvény megadása.
4. Az 1891. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és az osztalék meghatározása.
5. Az intézeti tisztviselők fizetésének megállapítása.
6. A kamatlat meghatározása felőli intézkedés.
7. Az alapszabályok 23. §-a szerint beadott indítványok tárgyalása.

Szécsényben, 1892. január hó 10-ik napján.

**Az igazgatóság.**

Az eredeti mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés napjál délelőtti 9—12 óráig megtekinthető.

## Meghívó

a balassa-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat 1892. évi február hó 2-án d. e. 9 órakor Balassa-Gyarmaton, az intézet helyiségében tartandó

## XXV-ik évi randes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése és az 1891. évi számadás és mérleg felülvizsgálása, az osztalék meghatározása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek s indítványainak tárgyalása, különösen a sziráki építkezés jóváhagyása.
4. Az alapszabályok 17. §-k) pontja szerint a kamatlat iránt, utasítás kivétele.

Kelt B.-Gyarmaton, 1892. évi január hó 13-án.

**A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.**

Az eredeti mérleg az intézet saját helyiségében a közgyűlés napjál d. e. 9—12 óráig megtekinthető.  
A közgyűlésen csak írásbeli meghatalmazással ellátott részvényesek szavazhatnak.

## Isten legnagyobb ajándéka az Egészség!

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg teljes birtossággal:

## Egger díjitalmazott mellpasztillák.

Számtalan halálait tanúskodik erről és senki el ne mulassa idejekorán ezek használatát. Kapható 25 és 50 kor dobozokban

**KANITZ ÖDÖN**

„Magyar Koronához” emeltett gyógyszeriarabon  
5-10 Balassa-Gyarmaton.

## Eladó gözcséplőkészlet.

Egy tökéletesen jókában lévő Clayton és Schutt-leworth-féle 8 lőrejtű gözcséplőkészlet eladó br. Buttler Ervin nándor-kecsényi gazdaságában.

**RUMBOLD B.**  
 érem- és érem-festészeti, papírművek, zászló és díszítési  
 cikkek gyára.  
 Alapított 1817.  
 Érem- és érem-festészeti tárgyak,  
 család éremek, kamarai táblák és családok  
 díszállítás és művelése,  
 papírművek.  
 Menyeg-díszítványk  
 (rossetták) és díszítési tárgyak, kül-  
 cse és eladási árban.  
 Díszítés ünnepélyhez.  
 Gyár: külső váci-út 1722. 14. múzeum-körút 13.  
 Telefon: 907. Iroda: 52-09

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudására  
 hinni, hogy  
**érezkoporsókból raktárt**  
 és a temetkezéshez szükséges minden néven nevezendő temetkezési  
 cikket készletben tartunk. Nagy raktárt tartunk virág koszorúk  
 és szallagokban is.  
 Tisztelettel  
**Gansel József és testvére.**  
 Balassa-Gyarmaton a Takarékpénztárral szemben.  
 3-3

**BARACZK LEKVÁR.**  
**Baraczk**  
**lekvár.**  
 Arany érem! Arany érem!  
 Kapható B.-Gyarmaton a fűszerkereskedésekben 40—45 és 80—85  
 dekás üvegekben. Egy kilo 1 frt 20 kr.  
 Ezen kívül megrendelhető  
**FÖRDÖS DEZSŐ,**  
 főkönyvelő  
 B.-Gyarmaton. (Népbank épület.)  
 7-10 Egy 5 kilós posta szállítmány bérmentve 6 frt.  
**BARACZK LEKVÁR.**

**VALÓDI SZEPESSÉGI**  
**VÉD-**  
**JEGY**  
**ECHT ZIPSER**  
 Nevünk alatt mindennemű csekélyebb minőségű áruk lesznek  
 forgalomba hozva.  
 Ezen a nagyérdemű közönséget károsító eljárás elkerülése cél-  
 jából, minden darab gyárainkból kikerülő árut fenti törvényesen beik-  
 tatott védjegyünkkel látjuk el, mi tehát csak oly árukat ismerünk el  
 saját készítményünknek.  
**valódi szepességeknek,**  
 melyek ezen védjeggyel bélyegezve vannak. Csak tiszta lenfolvadékból  
 készült vászon- és damaszkműnk kizárólag gyepen fehéritve a kár-  
 pátok alján, így azok jószágára és tartósságára felülmulthatatlanok.  
 Valódi szepességi vászon és damaszkarunk kaphatók:  
 Balassa-Gyarmaton kizárólag  
**HIMMLER BERTALAN**  
 (Hivatára kereskedésében.)  
 6-12 **Wein Károly és társai KENMÁRK.**

## A b.-gyarmati takarékpénztár mérleg és vagyon kimutatása.

| Főkönyvi<br>lapszám | Vagyon                                           | Pénzösszeg |        | Főkönyvi<br>lapszám | Teher                                         | Pénzösszeg |         |
|---------------------|--------------------------------------------------|------------|--------|---------------------|-----------------------------------------------|------------|---------|
|                     |                                                  | frt        | kr.    |                     |                                               | frt        | kr.     |
| 138                 | Jelzálog kölcsöntőke . . . . .                   | 674335.46  |        | 1                   | Alaptőke . . . . .                            | 60000.—    |         |
| 69                  | kamathátraleka . . . . .                         | 13442.92   |        | 2                   | Tartaléktőke és kamatai . . . . .             | 51091.92   |         |
|                     | Sziráki főközllet . . . . .                      | 141194.—   |        | 96                  | Külön tartalék . . . . .                      | 48610.06   |         |
|                     | kamat hátralek . . . . .                         | 4466.80    | 833439 | 113                 | Nyugdíj fedezeti tartalék tőke . . . . .      | 31760.11   |         |
| 139                 | Válto kölcsöntőke . . . . .                      | 395974.40  |        | 97                  | Vasuti tartalék alap . . . . .                | 5304.50    | 196766  |
|                     | Jelzálogilag biztosított váltók . . . . .        | 91461.23   |        | 137                 | Betét és tőkésített kamat . . . . .           | 1672717.75 |         |
|                     | ezek hátralek kamatai . . . . .                  | 1744.54    |        |                     | 1891. decz. 31-ig járó kamatok . . . . .      | 35610.37   |         |
|                     | Válto kölcsöntőke sziráki főközllet . . . . .    | 201338.26  | 690518 |                     | Betét sziráki főközllet . . . . .             | 219276.16  |         |
| 140                 | Előleg- és kizálog kölcsöntőke . . . . .         |            | 24474  |                     | Ennek 1891. decz. 31-ig járó kamata . . . . . | 5028.55    | 1932632 |
| 150                 | Bánatpénzek . . . . .                            |            | 494    | 116                 | Betét 10% kamatadó . . . . .                  | 3561.04    |         |
| 22                  | Bátor 10% levonással . . . . .                   | 2551.75    | 2962   |                     | sziráki fők . . . . .                         | 502.86     | 4063    |
|                     | sziráki főközllet . . . . .                      | 411.—      | 75     |                     | Előre beszédett kamatok . . . . .             | 8120.76    |         |
| 84                  | Ingatlanok . . . . .                             | 488878.85  | 61793  |                     | sziráki fők . . . . .                         | 3710.92    | 11831   |
| 170                 | Értékpapírok . . . . .                           | 7069.86    | 495948 | 160-169             | Letétek . . . . .                             | 2364.40    |         |
|                     | ezek függő kamatai . . . . .                     |            | 71     |                     | sziráki főközllet . . . . .                   | 70.84      | 2441    |
| 88 és 105           | Polya számlák és kamatai . . . . .               |            | 61166  | 171                 | Magy. Ált. Hitelbank . . . . .                |            | 12707   |
| 124 126 127         |                                                  |            | 300    | 108                 | Folyó számlák és kamatai . . . . .            |            | 1149    |
| 128 144 146         |                                                  |            | —      | 39                  | Fal-nem vett osztalék . . . . .               |            | 40      |
| 148                 | Giro biztosíték az oszt. magy. banknál . . . . . | 115.—      | —      | 55                  | Alapok: kisedőv . . . . .                     | 871.28     |         |
| 88                  | Fizetési előleg . . . . .                        | 510.—      | 625    | 58                  | Szegény tanoncok . . . . .                    | 84.21      |         |
| 107                 | sziráki főközllet . . . . .                      | 506.98     | —      | 750                 | Szegény árak . . . . .                        | 292.53     | 1248    |
| 151-164             | Perköltség előleg . . . . .                      | 4.15       | 511    | 78                  | Előleg utáni fölösleg . . . . .               |            | 207     |
|                     | sziráki főközllet . . . . .                      | 11426.86   | 13     | 129                 | Kizálog árverési felesleg . . . . .           |            | 161     |
|                     | Kézpénz 1891. deczember 31-én . . . . .          | 3679.48    | 15106  | 165-102             | Kétes követelések . . . . .                   | 300.—      |         |
|                     | sziráki főközllet . . . . .                      |            | 34     |                     | sziráki főközllet . . . . .                   | 412.—      | 886     |
|                     | Összesen . . . . .                               | 2187338    | 87     | 44                  | Kétes adóhátralek Szirák . . . . .            | 174.—      | 28      |
|                     |                                                  |            |        |                     | 1890. évi nyeresmény áthozat . . . . .        |            | 56      |
|                     |                                                  |            |        |                     | 1891. évi . . . . .                           | 19044.43   |         |
|                     |                                                  |            |        |                     | sziráki fők . . . . .                         | 4074.17    | 23118   |
|                     |                                                  |            |        |                     | Összesen . . . . .                            | 2187338    | 87      |

Balassa-Gyarmaton, 1891. évi deczember hó 31-én.  
**Melna Géza sk.,**  
 pénztárnok.

**Vannay Ignác sk.,**  
 igazgató.

**Csefalvay Géza sk.,**  
 könyvelő.

Balassa-Gyarmaton, 1892. évi január hó 10-én.  
**Tomesko Nándor sk.,**  
 fel. biz. tag a jegyző.

**Dr. Gerő Mór.**  
 fel. biz. tag.

**Fülkel Károly sk.,**  
 fel. biz. elnök.

**Egy értelmes**  
**vas és fűszer kereskedő segéd**  
 alkalmazást nyer **Özr. Enberger Ödön-  
 nél** Szécsényben. Ugyanott egy tanuló is felvételt.  
 413-1891. sz.  
**Árverési hirdetmény.**  
 Alírt bírósági végrehajtó az 1891. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolyási kir.  
 járásbírószág 1891. évi 1331. számú végzése következtében dr. Bertell Henrik ügyvéd által képviselt B.-gyarmati Népbank  
 javára Gyurki András ellen 70 frt a jár. erejéig fogantatott kiadóztatási végrehajtás után felül foglalt és 1810 frtra becsült  
 gabona, takarmány, lovak, ökrök, juhok, sertések és házi eszközökkel álló ingóságok nyilvános Árverésben eladtnak.  
 Mely Árverésnek az ipolyási kir. járásbírószág 5012-1891. sz. végzése folytán 70 frt tőkekövetelés, ennek 1890 évi feb-  
 ruár hó 28 napjától járó 6 százott kamatai és eddig összesen 39 frt 10 krban bírólag már megállapított költségek erejéig  
 Hídvégben leendő esküvőre 1892. évi január hó 30-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándéko-  
 zók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1891. évi LX. t. cz. 107. 108. §-a értelmében kézpénz  
 árték mellett, a legelőbbet igénynek becsarón alól is eladni fognak.  
 Kelt Ipolyzágon, 1892. évi január hó 5-én.  
 Baig Mór, kir. bírósági végrehajtó.  
 Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék László gyorsajóján B.-Gyarmaton, 1892.

menyekkel gazdagított. A kormánypárt tette azt, hogy hazánk ügyeit oly önzetlen és lelkesült férfiak kezébe tegye le, akik az ország törvényeit a legpontosabban végrehajtják a nemzetiségek felhajtott aspirációival szemben is. A nemzetközi szerződések, melyek 12 évre megkötöttek, biztosítják az ország anyagi érdekeinek felvirágzását.

Ami a kerületet illeti, szerényen megvalja Bolyóni, hogy talán a rövid idő alatt nem is lehetett alkalma annak érdekeit aképp kielégíteni, amint azt szíve sugallta; mert ezen rövid idő kevés volt az ismerkedésre is. Végül a választók bizalmát megköszönve, magát a választók becses emlékébe ajánlja.

Dr. Pulszky Agost erre igen magvas beszédet tartott többszörös eljenzajjal kísérve. Elmondja, hogy Bolyóni képviselő urnak nem volt alkalma a parlamentben oly működést kifejteni, mint a melyet ő maga kívánt volna. Mert hisz alig egy évig volt ott, akkor is az obstrukció idejében, mikor is az ellenzék működése megbénított minden törekvést. Az ítélet előkészítésének ideje következett, ugymond. Az ország választói a szavazási urnáknál fogják kimondani az igent, vagy a nemet. Vagyis, hogy meg vannak-e elégedve a szabadelvű kormánypárt működésével. Aztán áttér a szabadelvű párt működésére s alapos érvekkel és tényekkel kifejti, hogy mit ígért a kormánypárt és mit váltott be? Ígérte — ugymond — deroutban lévő pénzügyi helyzetünk helyre állítását. Beváltotta? Igenis beváltotta, mert nemcsak hogy helyrehozta az egyensúlyt, hanem közel 25 millió forint tett felre gyűmölésű alapoknak a haza javára. És ez nagy dolog uraim! Történt pedig ez adomélés nélkül. Az ország hitele a külföld előtt teljesen helyre van állítva. Az állam uszora pénzre nem szorul többé. Ezzel a magánhitel is biztosítva van. A kormány 25 millióft bocsátott Magyarországi pénzpiacára; gazdánk ezáltal oly kedvező helyzetbe jöttek, hogy a buzaárak magásra szöktek fel, úgy hogy a magyar gabonát most már nem szükséges 5-6 frtért elpocsékolni. Mit ígért még a kormány? Ígérte, hogy a bankó forgalom megszűnik, ehelyett kapunk tisztá érzet, és megérjük egyik oldalán az ország ezimere, a másikon a király feje magyar irattal körözve díszelni fog. Oly vivmány ez, a mely száz frázisnál többet ér. Mert ez hitelünknek még szilárdabbá fogja tenni, s pénzünk London, Páris és Berlinben csak annyit fog érni, mint itthon. El kell ezöltő nemulnia az ellenzéknek, mely a danaidák hordáját ígéri. Mit ígért még a kormánypárt? Azt — ugymond — hogy véderőnk minden nagyobb megerőltetés nélkül szervezni fogja! Beváltotta? Fényesen. Soha sem volt (Mátyás király idejét kivéve) oly rendezett honvédségünk mint most. Ha fegyverkezik a muszka, véres fővel fog innen vissza menni és azon belátással, hogy a magyar nemzetet nem tandócs könyvemben szembeszállani. Menjünk tovább. Egyedül ellenségünk — ugymond — a muszka. Kormánynak, hogy a nagy ellenség ellen megvédjé hazánkat, megkötötte a szövetséget oly szabadelvű nemzetekkel, a nemekkel és olaszsal, akik a békét garantírozzák. Természetes hogy ha valaki, úgy a magyar nemzet nyert ezen hatalmasok erős szövetségében. Menjünk tovább. A vasárnapi munkaszünet annak a bizonyosága, hogy a kormány a belső élet erejét növesztse. Az iparos népre ez, valamint a betegápolási és a baleset elleni biztosítási törvény igen nagyfontosságú, melynek áldásait már a legközelebbi jövőben fogjuk élvezni. Menjünk tovább. A kormány megszerezte az összes vasuti hálózatot. Sokat fizettünk a vasutakra, különösen kerületünk lakói, akik

a vasut előnyeit meg nem élvezik. Emberi dolog nem lehet tökéletes, de amit kormányunk a Közlekedés terén oly rövid idő alatt kifejtett, annyit még a béke áldásainak közepette sem vixtak ki más nemzetek. Itt a zónarendszerre. Nagy dolog az, hogy most 8 frt helyett 12 frt fizet az utazó s 6 frt a zsebehely marad. Ettől a kormánynál történik el? Az ellenzék fellepését és obstrukcióját oly visszacsúszásnak tekintim, mely a jogot is gyűlöletessé teszi. Végül áttér a helyi dolgokra. Most — ugymond — hogy Bolyóni beszámolóát megtartotta, talán egy órában tartja programbeszédjét Pinter Sándor. Jó ember, jók a klensei is, a pajtkodás sok ismerőst szerez, de — ugymond — Pinter nem a parlamentbe való. Pinter először függetlenségi volt, most egyszerre nemzeti párti lett, tehát nincs tisztában politikai pártállásával, s azon párthoz szegődött, mely minden hat hónapban változtatja elveit és az 1867. XII. t-czikk alapján áll ugyan, mégis kész a függetlenségi párttal is szövetségre. Az országos dolgokban az elv a döntő! A szécsényi kerületnek is vannak ügyei bajai, de ha ezen bajokkal máshova fordulnak és nem a szabadelvű párt feléjük, meglátják, hogy siket fülekre fognak találni. Részéről ajánlja azon ferit, aki Szécsényhez telepedett s ezen várost és vidéket észleves vagyónával gyarapítja. Eljen Bolyóni. Dr. Pulszky beszédét frenetikus eljenzet követte.

Ezután br. Roszner Ervin szólalt fel. Jól esik — ugymond — az eljenzés. Birtam én e kerület otzlatlan bizalmát s faklyát gyujtottak bucszásomkor tiszteletre akkor, mikor innen eltávozzva azon állást, a honti főispáni állást, foglaltam el, a hova engem a legfelsőbb parancs helyezett. Sajnos, hogy a faklyák lángjaiból most már csak a szurok maradt meg.

Aztán felhozza br. Roszner, hogy nemis szólali volna fel, ha egy vád irat nem lenne előtte. Ezen vád irat a Pinter párt proklamációja. A vádiratból olvassa, hogy „ha Pinter Sándor a jövő országgyűlési képviselőül fel nem küldheti a szécsényi kerület, akkor ami érdekeink nem úgy lesznek képviselve az ország törvényhozó hazában, mint azt mi önjajtuk s egyzer valahára már megis érdemelünk; mert hiszen — ugymond — már megeléghettünk, hogy érdekeinket hosszú időn át hidegen hagyták”. Ez vád, igen súlyos vád nemcsak Bolyóni, hanem ellene és különösen dr. Pulszky Agost ellen. Mikor hanyagoltuk el mi a kerületet? Azon 11 hó, mely alatt Bolyóni képviselte a kerületet, sokkal rövidebb, minthogy azalatt sokat lehetett volna tenni. De annyi bizonyos, hogy valahányszor Bolyónihoz fordult valaki, ő mindig híven és örömmel teljesítette kötelességét. Hát én és dr. Pulszky barátom — folytatja a szónok — nem tettünk semmit a szécsényi kerületért? Erre felhozza a vasutat, melyszerint ő és Pulszky mindent elkövettek a szécsényi vasutért. Beszélhet arról a b.-gyarmati takarékpénztár! Nekik — ugymond — 24 ezer frtba van a szécsényi vasut. Hogy a szécsényieknek vasutjuk legyen, ebben sokat, igen sokat fáradozott és költött Bolyóni is. Megfeleldezik a kerület arról, hogy mikor egyes közsegeket tízezer emésztett fel, én és Pulszky voltunk akik szittünk a karosultak nyomorát enyhíteni. Ha szólni tudna, sokat beszélhetne a Pulszky erdejé, hogy hány szegény ember kapott onnan fát. Tengelyig járt a kerület sárba! Hát kinek az érdeme az, hogy az endrefalvi út elkészült? Ki szerzett Szécsénynek telekönyvi hatóságot, ki építette ki ennek helyiségeit? Bizony csak Pulszky, akinek szíve talán legjobb a világon. Sajnos dolog az, hogy ennyi működés után még emlékeinket is sárral dobálja a szécsényi polgárság, akkor, mikor a kerület óriási többsége mellettünk van. Vagy nem emlékezik már arra sem Szécsény városa, hogy a mikor már az itteni takarékpénztár bukásán volt, s ki lett mondva egyesülése a b.-gyarmati Népkasszá: ki volt az, aki a takarékpénztárt megmentette? felelik azt, mondja a szónok, hogy a takarékpénztár igazgatóságát Vancsó Béla ur — irántam való barátságából fogadta el? Vagy tán kivettém magam a társas dőlthől? Hanyan vannak a Pinter pártiak között, kiknek ügyeiben sok pár cipőt kopattam el stb. stb. A felhozottakat a megjelent választók „igaz” felkiáltásokkal kísérték s a hatásos beszédet lelkesültséggel megélték.

Br. Roszner beszédje után Bolyóni Ödön mondta el programbeszédjét, hálásan megköszönvén a kijelölést, kijelenti, hogy a kormánypártnak hiva marad, s a szabadelvű párt zászlaját s az arra írt reformokat fogja követni és illetve támogatni. Aztán párhuzamot vonva röviden a szabadelvű és az ellenzék között, az ellenzék pártot egy agy szűzhöz hasonlítja, mely már 5 farsangon át ferjet keres és nem talál. Az első farsangon conservatív pártban jelent meg, a másodikban felvette az „egyesült” nevet; a harmadikban a „közjogi ellenzék” pártjában kezédkodott; a negyedikben a pártát „mésékelte” tette; most, hogy valahára ferjet találjon, a nemzeti pártban jelenik meg s erősen kezd kokettizni a kléussal és a függetlenségi párttal. Erősen megvan győződve, hogy Magyarországot hitelkepes szilárd államná csakis a szabadelvű párt teheti. Végül megköszöni a bizalmat s a jelöléséget köszönettel elfogadja.

Hatásosan szólalt fel gr. Gyürky Ábrahám is a szabadelvű kormánypárt érdekében, kijelentvén, hogy ő, a közigazgatás államosítását eltekintve, tántoríthatatlan hiva a szabadelvű pártnak, mely a Pulszky új által eladott reformokat keresztül vitte s emellett a valutát is helyreállította.

Ezután Bolyóni képviselőjelöltnek kiáltván ki, a gyűlést dr. Pulszky hatásos zárbeszédével befejezte.

Delután 2 órakor a nagygyűlésben Bolyóni ur fenyves bankettel tisztelte meg párthíveit.

Ugyanaznap Szécsényben delölött 10 órakor Pinter Sándor is megtartá programbeszédjét. A beszéd másfél óráig tartott s az abban kicirkalmazott kormányellenes frázisok nagy gyönyörűsége szolgáltak a városi és esekély részben a vidéki közönségnek is.

## Beniczky Árpád nyílt-levele a balassagyarmati kerület választóíhoz.\*)

Tisztelt választó polgártársak!

Az 1887-ik év szeptember hó 26-án összehívott országgyűlés íme véget ért, ezen első öt éves országgyűlés időelőtti feloszlásával megszűnt és véget ért azon megbízatásom is, melyet ötödik és előtt Önök nagybecsű bizalmából elnyerni s melylyel, mint a balassagyarmati kerület országos képviselője, Önöket képviselni szerencsés valem.

Nemcsak az alkotmányos szokásnak hódolva, de kedves kötelességet öhajtok teljesíteni ma, midőn a lefolyt országgyűlés nevezetesebb mozzanatáról s az országgyűlés folyama alatt követett eljárásomról és működésemről Önöknek, tisztelt választó polgártársaim, beszámolni szerencsés lehetek.

Tisztelt polgártársak! Nagy és fontos ügyek elintézése, sűrűs kérdések megoldása és nagy feladatok teljesítése várt a lefolyt országgyűlésre, nagy hordarejű és fontos törvények hoztak, de sajnosan kell megállanom, hogy meggyőződésem s nézetem szerint az alkotott törvények legnagyobb részben nem olyanok, melyek hazánk s polgárainak önállóságát, függetlenségét, ezeknek javát s érdekeit akár a jelenben, akár a közel jövőben biztosítanák, előmozdítanák; meghoztatott e törvények legnagyobb része az ellenzéki pártok, főképp a függetlenségi és 48-as párt szívós és kitartó küzdelme, ellenzése daczára; avagy ki ne emlékezne közlünk, tisztelt polgártársaim, a nemzet minden rétegében oly nagy izgatótságot és méltó felháborodást keltett véderővitára, ennek 14. és 25-ik §§-aira? Kinek nem él élénk emlékezetében azon diesteljes s mindig a parlamentarizmus legmagasabb nívóján álló küzdelem, melyet a függetlenségi és 48-as párt, a legtöbb kérdésben vele szövetségben harezoló fegyvertársai, a volt mérsékelt ellenzék által is elhagyva, egyedül, hazaszeretettel szívében, a törvényesség és alkotmányosság könyvével kezében, a legtöbb lefolyt közigazgatási vitában folytatott? De ki ne emlékezne a nemzet kegyelletes érzelmeit az országgyűlés folyamán az oly mélyen sértő honossági törvényjavaslat tárgyalásában kifejtett küzdelmünkre? A szív melegével, a kegyelletes érzelmekre való hivatkozással sürgöttök hazánk legnagyobbja, Kossuth Lajos részére egy kivételes törvény alkotását; de nem, az, ki millióknak adott hazát, hazátlanná lett, a javaslat törvényre emelkedett. De méltóztassanak megengedni, tisztelt polgártársaim, hogy itt felsámítsem a lefolyt országgyűlés egyik igen fontos személyes mozzanatát. Tiszta Kálmán, a kormánypárt népszerű vezére, az oly hosszú évek során át onnipotens miniszter, nem tarthatván meg pártunknak adott ígértét, kénytelen volt miniszterségéről megválni, utódjának, Szapáry grófnak hagyván a honossági törvényjavaslat elfogadtatásának dicsőségét; és tisztelt polgártársaim, a hatalmas miniszter, Tiszta Kálmán megbukott ugyan, de a rendszer, az irány nem változott és még inkább megerősödött bennem ama meggyőződésem, hogy mindaddig, míg az 1867-iki közösüges törvények alapján állunk, meg hazánk legszorosabb belügyeit sem intézhetjük önállóan, függetlenül.

Teljes önérettel mondhatom el, tisztelt polgártársaim, hogy ezeltől ötödik évvel Önöknek adott programtól soha, egy pillanatra sem tértem el, sőt akkor vallott politikai elveim s meggyőződésemekben még inkább megerősödve, szerény tehetséggel, de legjobb akarattal küzdöttem a függetlenségi 48-as párt és elvek szolgálatában. Nem szavartam meg a kormány által előterjesztett költségvetéseket általánosságban, s mint a kormány iránti bizalmi kérdést mindig határozottan ellenzettem, de igenis megszavartam az egyes miniszteriumok társzabán előfordult mindama teleteket, melyek úgy kulturális, mint népnevelési s közigazgatási tekintetben hazánk javát s érdekeit előmozdítani hivaták. Mint az önálló s független, magyar hadsereg hiva nem szavartam meg a közös hadsereg számára kívánt üzőnc jutalekót, de készséggel ajánlottam fel azokat szép fejlődésnek indult honvédségünk számára. — Fentebb jelzem pártunk önfeladózó küzdelmeit a véderő s honossági törvényjavaslatokkal szemben s mint e párt tántoríthatatlan hiva, teljes meggyőződéssel tagadtam meg azoktól szavazatomat. A közigazgatásról szóló törvényjavaslat ellen, mint a vármegyei önkormányzat s a szabválasztási rendszer hiva, felemeltem szavamat s örömmel tölt el azon öntudat, hogy én is járultam egy szemernyivel pártunk diesteljes küzdelmének azon eredményéhez, melynek következtében a közigazgatási törvényjavaslat a napirendről levétetett.

De nem öhajtom ez alkalommal a lefolyt országgyűlés alatt alkotott törvények mindegyikét felsorolni s azokkal szemben adott szavazatomat indokolni; mindig s minden alkalommal legjobb meggyőződésemet követve

\* Közöljük minden jogos kritika gyakorlatára nélkül

Beniczky Árpád ur országgyűlési úti képviselőjének a múlt vasárnap hozának juttatott Nyílt-levelet, oly gentleman ő, akit szívesen meghallgat az ellenveleményű politikus is. Szerk.

5. Káposztás és turós haluska, kortes módra á la Haluska Benedek.

6. Mérges pulyka á la menyecske, akit nem az udvarlója mellé öltettek.

7. Piros-fehér-zöld parfait eréme á la nemzeti párti zászló.

8. Szent ostya, a melylyel Stázi páter áldozik, mióta az urnak az áldozatot bor nélkül mutatja be.

9. Farsangi fánk, rózsaszínűb — mint több farsangon el nem kelt — sok kisasszony pampuska arca.

10. Chokoládé-torta á la szép, nagy barnaszemű szomszédnőm.

11. Mandula-torta á la mandula szemű, gyönyörű házi kisasszony.

12. Jardinette á la egyveleg t. cz., tekintetes és nagyságos urakból, fiatal, kevésbbé fiatal és legkevésbbé fiatal kisasszonyokból, ugráló szemű és mereven, folyton egyre néző szemű menyecskékből; urak, gigik és salonbetyárokból; helybeli, budapesti és vidéki ficsurokból stb. stb.

13. Alma és sajt, zamatos és csipős á la Pallojai epigrammái.

14. Fehér-vörös bor, úrmós, influenza elleni cognac, a melyekből hogy jócskán fogyasztottunk, legjobb bizonyítéka, hogy egyikünk se kapta meg az — influenzát.

15. a) Szerelmmel (már t. i. késői szerelmmel) hevítöb thea.

15. b) Aradozókát — lehűtő fagyalt.

16. Rózsaszínű sonka, rózsaszínűb és ingerlőbb, mint a balettáncosnő rózsaszínű — tricot-ja.

17. Pikans galantin á la fesch asszony.

18. Bocsipetteket kijózanító káposztás leves, kolbásszal á la Ehos Péter.

A többi már nem jut eszembe. Sajnálnom, de már be kell végeznem, (pedig bizonyosan kifejejtettem valamit) mert a 8 negyedről ív papíros tele van, a szerkesztő ur pedig egy báli tudósításra többet nem enged, hiába ezen már változtatni nem lehet, mert az én kezemet is köti a... paktum a szerkesztővel.

Függyos Szent.

legkezeletlen eljárni s nyugodt lelkiismerettel várom Önök ítéletét. Még kell még emlékeznem azon pártunkban a lefolyt országgyűlés tartama alatt elfoglalt számos válságról és eseményről, mely Ugro Gábor és társának közreműködésével pártunk beleértet oly közelről érinté; nem kívánom megtagadni Ugro Gábornak, pártunk e volt, nagylelkűségének legjobban legértékesebb szándékát, de nem követtem őt, s nem tehettem magamévá azon politikát, mely, míg egyrészt a delegációba való bemenetelt sürgeti, másrészt mintegy a 67-es körösúgyes alapot elfogadva annak fokozatos fejlesztését előzoza, mert erős meggyőződése, hogy éppen maga az alap, az 1867. XII. törvények által megteremtett körösúgyek általán átjárban használatos önálló s független fejlődésének, s melyeket pártunk cardialis elve szerint nem fejleszteni, de használat magyar nemzetiességének érdekében eltörölni kell.

Végül méltóztatassáik megengedni, hogy azon, főleg Balassa-Gyarmat városát s ezzel kapcsolatosan csekély személyemet oly közelről érintő vármegyei székhez kérdésről megemlékezzem. Soká, egy pillanatra sem feledkeztem meg azon kötelességemről, mely engemet mint a balassa-gyarmati kerület azon időszaki képviselőjét a kerülethez, a városhoz kötött; de, mint Losoncz vidéken élő és lakó polgár, ki e városban s annak minden egyes lakosához személyes barátság, ismeretség, személyi és gazdasági érdek fűz, nem tehettem mást, minthogy e kérdésben teljesen passzív állást foglaljak el s távol tartom magam mindazon mozgalmaktól, melyek vagy kötelességem teljesítésétől, vagy privát személyes intenciómtól vonhattak volna el.

És ezzel melyen tisztelt polgártársaim, hálás köszönetemet nyújtánom Önöknek irántam tanúsított nagybocsi bizalmukért, hálás szívembe zárom. Önök kedves emlékeztet s kérem tartsanak meg engem is szíves jóindulattal emlékeztetőkben.

Eljén a haza!

Lázi, 1892. január 7.

*Benczky Árpád.*

## Nógrádi Múzeum-bál.

A m. nemzet védő geniusza ihlette meg Nógrád-vármegye déli falatságát, midőn a nemzeti lét egyik legmagasztosabb pantheonjának, mely a multak emlékeinek és az ősmemre legjellegzőbb mozzanatainak van szentelve, alapjára nemes lelkesültségéből Múzeum-bál rendezésére nemes bérrel felbuzdult.

Nem köznapj jelenség ez, mely a fény fogytával délihalálként eltűnik. Hanem korszakot indító láng-áramlat, mely a mily mértben megtestesítő ádvére fog szolgálni a hazafas eszméknek, épen oly fokozatban fogja emelni a rendező falatság erkölcsi értékét is.

Már maga azon magas lendületű nemes érzék, mellyel a rendezőség Nógrád-vármegye egyik jeles főispánjának gróf Forgách Józsefnek övege, a nemes lelkű bárd Révay Sarolta grófasszonyt volt szerencsés a tánc-estély nádoként megnyerni, minden tekintetben fényes sikeres biztos zálogát jelzi.

És ha végig tekintünk a rendezők hosszú során, mely a vármegye legkitűnőbb családjaik neveit is magában ragyogtatja és mely mind a mellett a XIX. század szabadságának szellemében kifogástalan és még is kelendő rájáratossággal fűződött egy korszakba, valóban látni véljük azt a kiváló bátarságot, mely vonz-erejével nem csupán a vármegye legértékesebb, de a szomszéd hatóságok fenékű lelkű délnőt és honleányait székhezünk pártján arányú és díszlett terméibe fogja varázsolni. A legilletkező helyről vett értesülés szerint pedig a szomszéd megyék és a fővárosnak is legelegansabb falatsága szintén részt fog venni ezen szent célra szánt önnepélyes tánc-estélyben.

A meglepő csinnal kiállított meghívó szerint a nagy-szerdnek mellán igérkező tánc-estély február hó 13-án lesz és azt hiszem oly sikerrel, hogy még az időshibeket is megfogja fiatalítani, s mire állított is örömmel számít.

*Juntus.*

## Laszkáry Gyula programbeszède.

P. hó 21-én délután 3 órára volt kitűzve Laszkáry Gyula programbeszédének megtartása, azonban már a kora délelőtti órákban meglehetősen tömegben vonult be a legközelebbi vidéki választó polgárság a városba. A Balás és Laszkáry pártiak közt egész nap igen nagy élénkség uralkodott. Délután 2 órakor már tömeg volt a „Zichy-főle fogadó” a várakozókkal. A mint teljes számban jelen voltak, s párt-vezetők vezérlete alatt az egész tömeg székkel és zenével a megyéhez nagytermébe vonult, hogy ott a főispán ur előtt tiszteljenek. A főispán ur nemcsak mag is jelent eljének és tapsok közepette. Midőn a nagy zaj lecsendesült, a főispán elé lépett Aninger

László, hogy a párt érzelmeit és kérelmét tolmácsolja, mely abban kulminált, hogy a főispán ur utasítsa a hivatalos közegeket, hogy minthogy mindkét jelölt kormánypárti, ne fogadjanak állást Balás mellett, hanem maradjanak semlegesek. A főispán ur erre kijelentette, hogy neki mindegy, akármelyik jelölt leendő a megválasztott, de biztosítja a jelenlevőket, hogy oda fog hatni, hogy a hivatalos közegek a törvény keretén belül maradjanak. Eljének követték a főispán ur beszédét és kísérték őt távoztával is.

Ezután az egész tömeg visszatért a „Zichy” fogadóba hol megjelent közöttük Laszkáry Gyula és beszédében kifejtette, hogy ő kormánypárti, szabadeln, de nem meluk. Elsősorban tudja, hogy a képviselő országos, de másrészt kerületi is és így igéri, hogy úgy mint eddig ezután is szíven fogja viselni a kerület érdekeit. Kijelentette továbbá, hogy a vallás teljes egyenlőségének híve. Végül magát a választók bizalmába ajánlván, megköszönte újból a jelöltséget. A gyakori eljenzésekkel kísért beszéd után Szilágyi Mór a választók nevében köszönetet mondott Laszkárynak azért, hogy a jelöltséget volt szíves elfogadni és biztosította őt törhetetlen ragaszkodásukról.

Ezután még Sztranyavszky Géza, Aninger László, Kanitz Ödön és Révész Dezső intéztek a választókhoz buzdító szavakat, az egybegyűltek Laszkáry elttésével oszlaltak szét.

Málnapataka, 1892. jan. 19-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Méltóztatassak megengedni, hogy a hirdett paktummal szoros összefüggésben levő képviselő választástásokhoz illetőleg jelölésekhez e pár szóval hozzájáruljak.

Tehát van paktum. A vármegyei béke és jó egyetértés szempontjából helyes, nem szólnunk ellene semmit. Elvi szempontból ugyan más elbírlás alá esik, de ezzel nem akarok foglalkozni.

Beosztás szerint a füleki kerület a függetlenségé. Így van ez megírva a „Nógrádi Lapok” f. évi 3-ik számában. S vajjon igaz ez? A „Losoncz és Vidéke” nem azt jelenti, hogy Szakall F. volt képviselő, a Füleken f. hó 12-én tartott „pártunkivüli” értekezleten Baranyay István javára visszalépett? Mi lesz ez? Hogy igazodjunk itt el? Hát a paktum csak papíron van? Mi itt a füleki járásban nem tudjuk, vajjon Baranyay úr önszántából lépett-e fel, vagy fellepteték, de akármint legyen is, mi paktum értelmében elfogadjuk a harsot és kitartunk a legutolsó emberig. Fog mindenki szavazni meggyőződése szerint s látni fogja a felleptett képviselőjelölt, hogy a kik a paktumot csinálták, nagyon helyesen gondolkodtak, midőn a füleki kerületet a függetlenségi pártnak engedték át.

Tehát legyen hars és háború!

*Egy választó.*

A központi választmány a főispán elnöklete alatt jan. hó 15-én tartá ülést, mely alkalommal elhatározottat, hogy a vármegye minthát választó kerületére nézve a választások f. évi január 28-ik napján megtartandók, mely napon:

|                           |              |
|---------------------------|--------------|
| a b-gyarmati v kerületben | B-Gyarmaton, |
| a nógrádi                 | Nógrádon,    |
| a szécsényi               | Szécsényben, |
| a sziráki                 | Szirákon,    |
| a füleki                  | Füleken,     |
| a losonczy                | Losonczon    |

reggeli 8 órakor lesznek a választások, az illető választási elnökök által meghatározandó helyiségekben megkezdendők (B-Gyarmaton a Rak-féle vendöglőben és a polgári iskolában)

A választások vezetésére tekintve azt, hogy a b-gyarmati, losonczy és füleki, sziráki és nógrádi választó kerületben 1500-at meghaladó választó van és így ezen kerületekben, az 1874. XXXIII. t.-cz. 59. § a szerint, két szavazó küldöttség szükséges; a szécsényi választó kerületben azonban a választók száma az 1500-at meg nem haladván, ezekben a szavazást a választási elnök is eszközölheti.

A b-gyarmati választó kerületben.

|              |              |                    |
|--------------|--------------|--------------------|
| Választ.     | rend. elnök. | Vannay Ignác       |
| hely.        | hely.        | Sztranyavszky Géza |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Hudecz Zsigmond    |
| hely.        | hely.        | Tomesko Nándor     |
| Szavazatsz.  | küld. elnök. | Fáy Árpád          |
| hely.        | hely.        | Szabó János        |
| küld. jegyz. | rend. jegyz. | Dr. Hermann Károly |
| hely.        | hely.        | Szilágyi Mór       |

A nógrádi választó kerületben:

|              |              |                  |
|--------------|--------------|------------------|
| Választ.     | rend. elnök. | Rosenbach Sándor |
| hely.        | hely.        | Bene Gyula       |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Tóth Kázmér      |
| hely.        | hely.        | Mosonyi Gyula    |

|              |              |                 |
|--------------|--------------|-----------------|
| Szavazatsz.  | küld. elnök. | Vincze Károly   |
| hely.        | hely.        | Zmeskall István |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Hayden Gergely  |
| hely.        | hely.        | Ursprunger Pál  |

A szécsényi választó kerületben:

|              |              |                   |
|--------------|--------------|-------------------|
| Választ.     | rend. elnök. | Pongrácz György   |
| hely.        | hely.        | Bugát Ferencz     |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | gr. Forgách Antal |
| hely.        | hely.        | Beke Béla         |

A sziráki választó kerületben:

|              |              |                    |
|--------------|--------------|--------------------|
| Választ.     | rend. elnök. | Posztoczky Iván    |
| hely.        | hely.        | Ondrejovich László |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Plachy Gusztáv     |
| hely.        | hely.        | Cservenák Károly   |
| Szavazatsz.  | rend. elnök. | Plachy Gyula       |
| hely.        | hely.        | Hoffmann Jakab     |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Wladár Miksa       |
| hely.        | hely.        | Beke Lajos         |

A füleki választó kerületben:

|              |              |                    |
|--------------|--------------|--------------------|
| Választ.     | rend. elnök. | Szilárdy Ödön      |
| hely.        | hely.        | Unger Gusztáv      |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Pap János          |
| hely.        | hely.        | Keczer Ödön        |
| Szavazatsz.  | küld. elnök. | Kovács József      |
| hely.        | hely.        | Morász Ágoston     |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Kramolinny Ferencz |
| hely.        | hely.        | Hermann Sándor     |

A losonczy választó kerületben:

|              |              |                    |
|--------------|--------------|--------------------|
| Választ.     | rend. elnök. | gr. Czebian László |
| hely.        | hely.        | Laszly István      |
| rend. jegyz. | rend. jegyz. | Draskóczy Zsigmond |
| hely.        | hely.        | Szabó Pál          |

Szavazatsz. küld. elnök. Kovács Ferencz

hely. Ambrus Mór

rend. jegyz. Burján János

hely. dr. Geréb József

választattak meg és a választási elnökök, mennyiben, mint központi választm. tagok, még meg nem eskedtettek volna, oda utasítottak, hogy a fenntebb idézett törvény 21-ik §-ában előírt esküt az alispánnál, vagy helyettesénél, a szavazatszedő küldöttségi elnökök, úgy a vál. és szav. szedő küldöttségi jegyzők pedig a választási elnökkel a választást megelőzőleg tegyék le.

## Cselédeinkről.

(M) Egyes leleményes eszű s tudományosan képzett emberek koronként egy-egy új találmánnyal lepik meg a báluló világot. Tudunk már mértőföldny távolságban társalogni egymással, — a bycikli a háts lovat pótolja s Munchhausen befagyott hangu trombitájának meseje nyer valóságot a phonograp által, sőt tolvaj-fogó készülékünk is van már. Többé kevésbé hasznos dolgok ezek mind, de ha valaki oly gépet talál fel, mely ruháinkat tisztítani, cipőt fényesíteni, seperi, vasalni, szóval házi cselédeinket pótolni képes leendő, — az fog csak hasznos dolgot produkálni, a lesz a nagy ember!

Rosz néven vesszük az asszonyoknak, hogy társalgás közben könnyen a cseléd-thémára tévednek s aztán vége bossza nincs a panasznak, gánésnak, ócsárlásnak. A szellemesség hiányakép szeretjük ezt feltüntetni, pedig voltaképp igazuk van. A házi cseléd nagy befolyást gyakorol egész családi életünkre, házi berendezésünkre s egy-egy rossz cseléd képes elkeseríteni életünket. De főképen az asszonyok túrelme van erős próbára téve, — a férfi hivatalba, üzletbe megy s a cseléddel az asszony vesződik otthon, nem esoda aztán, ha a gyújtott bosszuságon túl akar adni szenvedéseinek közlése által. Viszont a cselédek sem maradnak ádósok, ők is könnyitenek szívük keserűségén s ugyancsak szapulják urnőiket, ha szerit tetetik.

A városok fejlődésével lépést tart a cselédek rossz-sága is, a kereslet s kínálat törvényei szerint. Nagy városban sok a cseléd-tartó, a cseléd válogathat, ő a helyzet ura, ő szab feltételeket. Aránylag kevés munka mellett nagy bér járja.

Mi itt a vidéken természetesen még nem jutottunk annyira, mint a főváros lakosai, hol az egyik gazda az újságban — tréfakép bár, de jellemzően elpanaszolja, hogy a szakácsnéja azért mondott fel, mert szeretője a bakakáplár a gazda cubait élvezhetleneknek találta; de azért már mindünk is szomorú tapasztalatokat szereszhet a cseléd-tartó s ha egy pár gyermekkel van megáldva, nem is kap jóvalavál cselédet. Itt is már oly állapotok uralkodnak, hogy nem követünk el igazságtalanságot cselédeinken, ha őket röviden e két szóval jellemezzük: fizetett ellenség.

Nem szeretnők egyoldaluan felfogni a dolgot s nem szándékozunk philippikát tartani a cselédek ellen, bevalljuk, hogy épúgy mint a cselédek — a cseléd-tartók is jókora s rosszakra osztályozhatók. Vannak családok, hol a cselédet fehér rabszolgának tekintik csupán, guny-